

Samferdsels- og miljøutvalget
postmottak@byr.oslo.kommune.no

Oslo, 11. juni 2025

Vedr spørsmål om tilskudd til nabolagsklubber

Viser til henvendelser fra medlemmer i utvalget med anmodning om informasjon om hvordan Oslo Idrettskrets (OIK) har benyttet tilskudd gitt til formålet nabolagsklubb. Vedlagt er en redegjørelse av årlige tilskudd, bruk og overføring av midler fra 2018 frem til i dag, slik vi oppfatter at dette er ønsket opplyst fra vår side

Vi er svært tilfredse med den tverrpolitiske anerkjennelse konseptet nabolagsklubb har fått, og vi håper det er bystyrets vilje og ønske at arbeidet videreføres. Vår oppfatning er at de kommunale midlene gitt til formålet er anvendt i samsvar med bystyrets intensjoner, og de politiske føringer som er gitt.

Alle kommunale midler til nabolagsklubber er øremerket til formålet. Vi har rapportert om mindreforbruk hvert år siden 2019, og har skalert ressursinnsatsen gradvis tilpasset idrettslagenes behov og deres økonomiske rammebetingelser for drift og utvikling. Takket være regjeringens innføring av ekstra støtte til idrettslag i områder med store levekårsutfordringer har premissene for å lykkes med nabolagsklubber aldri vært bedre.

I 2024 var OIKs bruk av midler i tråd med tilskuddsnivået i kommunens budsjett og økonomiplan, og vi har fra 2025 budsjettet med å øke innsatsen for å kunne bistå flere nabolagsklubber i deres utvikling.

OIK mener at midlene gitt til nabolagsklubber er forvaltet på en fornuftig og hensiktsmessig måte, til det beste for nabolagsklubbene og byen vår.

For vårt videre arbeid er det avgjørende viktig at Oslo kommune opprettholder støtten til vårt arbeid. Fremmes krav om tilbakebetaling av midler slik det er varslet om avsluttes i praksis vår felles satsning på nabolagsklubber.

Vi bidrar gjerne dersom det ønskes ytterligere informasjon om vårt arbeid med nabolagsklubber.

Med vennlig hilsen

Marcela Montserrat Fonseca Bustos
styreleder

Magne Brekke
generalsekretær

Om tilskudd gitt til formålet «idrett for alle» og nabolagsklubb

Bakgrunn

Oslo Idrettskrets (OIK) startet i 2018 en egen satsing vi kalte *Idrett for alle i Oslo*. Bakteppet var en bred oppfatning om at barne- og ungdomsidretten utviklet seg i feil retning og var i ferd med i økende grad å bli forbeholdt barn og unge i ressurssterke familier.

Vi anså risikoen som høy for at idrettslag skulle forvitte og til slutt opphøre, og vi mente det kreves ekstrainsats om alle barn og unge skulle ha et idrettstilbud å være med på i fremtiden. Vi hadde god grunn til å frykte den klubbød man har hatt i svenske storbyer.

Vi så nødvendigheten av å rope høyt om disse utfordringene, og er glade for at kommunen, staten og stiftelser har vært med på et nødvendig spleiselag for å styrke både idrettskretsens og idrettslagenes arbeid.

Vårt utviklingsarbeid sammen med toneangivende idrettslag ble i 2019 til konseptet Nabolagsklubb. Det er et konsept som har utviklet seg i samspill med berørte idrettslag og blitt forankret i OIKs strategiske plan siden kretstinget i 2020. Nabolagsklubb har fått solid forankring i både idretten og offentligheten som en ny måte å jobbe målrettet på for å kunne løse grunnleggende utfordringer som i stor grad er en konsekvens av økende levekårsforskjeller.

Kommunale og statlige tilskudd til formålet

Midlene til Nabolagsklubb er primært gitt til idrettskretsens arbeid, og har aldri vært ment å være noen tilskuddsordning til idrettslagene. Vår overføring av midler fra år til år er veletablert praksis gjennom tiår, og dette har alltid vært viktig for vår likviditet og vår gjennomføring av aktiviteter i perioden januar til mai. Samtidig har det vært viktig for OIK å få etablert ordninger som gir direkte støtte til nabolagsklubber i bydeler der levekårsutfordringene er størst. Dette har vi lyktes godt med, og vi er svært glade for ny støtteordning etablert av KUD i 2023, og som nå har blitt en fast ordning.

Nedenstående tabell viser mottatte tilskudd fra Oslo kommune til OIK for formålet, samt hvilken direkte støtte OIK har gitt nabolagsklubbene via Kulturdepartementets (KUD) ordninger.

År	Kommunale midler				Tilskudd fra KUD til nabolagsklubber	
	Tilskudd fra Oslo kommune	Benyttet av OIK	Overført fra fjoråret	Til disp for OIK	Særskilt andel fra LAM	Regjeringens ekstramidler
2018	kr 8 500 000	kr 210 426	kr -	kr 8 500 000	kr 3 090 000	
2019	kr -	kr 1 535 366	kr 8 289 574	kr 8 289 574	kr 3 770 000	
2020	kr -	kr 2 685 521	kr 6 754 208	kr 6 754 208	kr 4 500 000	
2021	kr 15 000 000	kr 4 431 687	kr 4 068 687	kr 19 068 687	kr 6 800 000	
2022	kr 4 000 000	kr 4 332 318	kr 14 637 000	kr 16 137 000	kr 7 000 000	
2023	kr 10 000 000	kr 6 039 819	kr 14 304 682	kr 24 304 682	kr 7 000 000	kr 22 223 950
2024	kr 10 000 000	kr 9 515 860	kr 18 264 863	kr 28 264 863	kr 7 500 000	kr 34 171 001
2025	kr 5 500 000	kr 13 000 000	kr 18 749 003	kr 24 249 003	kr 7 500 000	kr 35 000 000
2026	kr 10 000 000	kr 15 500 000	kr 11 249 003	kr 21 249 003		
2027	kr 10 000 000	kr 15 500 000	kr 5 749 003	kr 15 749 003		
2028			kr 249 003			

Røde tall er våre budsjettall.

Vedrørende kommunale midler:

- OIKs kostnader til arbeid med nabolagsklubber har gradvis blitt styrket slik vi har funnet hensiktsmessig, og ble i 2024 tilpasset tilskuddsnivået i kommunens økonomiplan.
- Det vesentlige av overførte midler skyldes mindreforbruk til formålet i 2021, og dels i 2023.
- De overførte midlene gir OIK muligheten til å øke innsatsen overfor nabolagsklubber uten å be om økt støtte.

Vedrørende tilskudd fra KUD til nabolagsklubber:

- Midlene går direkte til idrettslagene etter OIKs innstilling.
- Den direkte økonomiske støtten til nabolagsklubbene fra KUD er i perioden 2018 – 2024 totalt 96 mill kroner.
- KUD har kunngjort at midler gitt fra 2023 som ekstramidler til idrettslag i levekårsutsatte områder nå er en fast ordning. Det innebærer at den årlige støtten til aktuelle nabolagsklubber vil være i størrelsesorden 40-45 mill kroner. Det endrer positivt premissene for vårt videre arbeid.

Øvrige tilskudd til nabolagsklubber

Flere nabolagsklubber i områder med levekårsutfordringer har mottatt betydelig støtte fra ulike stiftelser, samt mottar støtte fra Bufdir og sine bydeler. I sum er det flere millioner kroner som tilflyter nabolagsklubbene fra annet hold enn kommunen og KUD. Kommunens fritidskort vil ytterligere styrke det økonomiske grunnlaget for å gi alle barn og unge mulighet til å delta i organiserte idrettstilbud.

OIKs primære rolle i dette arbeidet er å påse at alle midler som kommer nabolagsklubbene til gode skaper et bredere idrettstilbud for flere, og at idrettslaget har nødvendig organisasjon og struktur til å forvalte midlene slik tilskuddsgivere forventer. OIK har det siste året hatt særskilt god dialog med Sparebankstiftelsen DNB, Ferd, Zuccarellostiftelsen og Oslo kommune om bedre koordinering av den samlede innsats som ytes, og vi jobber mot felles mål med supplerende virkemidler.

En forutsetning for OIKs eget arbeid er de kommunale midlene gitt til formålet, og summen av de overførte midlene gir oss nødvendig kraft og trygghet til å skalere innsatsen.

Bystyrets og byrådets føringer for kommunale tilskudd til nabolagsklubber

I det følgende gjengis de politiske føringer vi er blitt gitt til de kommunale tilskuddene til nabolagsklubber. Oppsummert er midlene gitt for å støtte OIKs arbeid med å styrke idrettslagene og deres inkluderings tiltak slik at flere barn og unge gis mulighet til å delta i organisert idrett. Det er ikke gitt spesifikke føringer om hva midlene går til, og det har aldri vært noe premiss at midler skal fordeles til nabolagsklubbene.

OIK har lagt til grunn at midlene *kan* benyttes for å gi målrettet støtte til nabolagsklubber ved særskilte behov, men er i all hovedsak innrettet for å finansiere den kompetanse og innsats OIK yter overfor nabolagsklubbene.

1. Revidert budsjett 2018

Første gang kommunen tildelte midler til formålet «idrett for alle» var i revidert budsjett 2018. Dette etter blant annet medieoppslag om behovet for ekstra innsats og områdesatsing for å kunne utjevne forskjeller i idrettsdeltagelse. Føringene for midlene ble gitt slik per e-post fra daværende byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet:

Bystyret har i revidert budsjett satt av 8,5 mill. i støtte til deltakelse i idretts- og friluftaktiviteter for lavinntektsfamilier. Midlene skal utbetales som tilskudd til Oslo idrettskrets.

Midlene skal styrke eksisterende satsinger i idrettskretsens arbeid, først og fremst ordningen med aktivitetsguide samt program for områdesatsing i samarbeid med Bymiljøetaten.

Midlene kan brukes til følgende tiltak:

- *Forsterke ordningen med aktivitetsguide. Det er en målsetting at midlene skal bidra en betydelig økning i antall barn og familier som hjelpes ut i aktiviteter i regi av idrettslagene. Midlene kan benyttes til idrettskretsens administrasjon av ordningen, og til økonomisk støtte til kostnader som kan være barrierer for deltakelse. Eksempelvis kan det være kostnader relatert til personlig utstyr, avgift til idrettslaget, og eventuell deltagelse på reise/turnering.*
- *En ordning for kompensasjon av kontingent i idrettslag, som kan benyttes av idrettslag som har et kvalitetssikret opplegg for ordningen godkjent og etter avtale med OIK. Dette tiltaket skal inngå i idrettskretsens arbeid med foregangsklubber og områdesatsing.*
- *Styrke idrettsklubber i særlig utsatte områder gjennom idrettskretsens program for områdesatsing i samarbeid med Bymiljøetaten. Midlene skal bidra til en utvidelse av ordningen til utsatte områder som Søndre Nordstrand og Groruddalen.*

2. Revidert budsjett 2021

I 2021 hadde nabolagsklubber blitt lansert, og byrådet valgte å gi initiativet særskilt støtte.

Utvikling av nabolagsklubber, 15 mill. - Saksnr.: 21/1279 -37

Oslo er en by med store økonomiske forskjeller. Disse forskjellene har økt under koronapandemien. Forskjellene gir seg også utslag i idretten. Det er flere grunner til at barn og unge ikke tar del i idretten, men de økonomiske barrierene er klart de største. I tillegg melder nå Oslo idrettskrets at de ser et økt frafall av barn og unge fra idrettslagene som følge av pandemien, samtidig som flere idrettslag melder om at unge trekkes til negative og destruktive miljøer. Dette tiltaket skal sørge for at barn og unge forblir i idrettslagene, og dermed bøte på de langsiktige negative konsekvensene av pandemien.

For å øke inkluderingen og motvirke barrierene som hindrer deltagelse i idretten har Oslo idrettskrets utviklet et program for idrettslag kalt Nabolagsklubber. 25 idrettslag har til nå etter søknad blitt tatt opp til et to-årig utviklingsprogram. Programmet omfatter idrettslag i alle bydeler med tilsammen 26 500 barn og unge, likevel med en overvekt av klubber i områder med levekårsutfordringer. Nabolagsklubber skal særskilt være i stand til å skape tilbud og ivareta de barn og unge som har blitt kjent med idrettslagets tilbud gjennom idrettssommeren. I tillegg består programmet av en egen ungdomssatsing bestående av et lederutviklingsprogram for ungdom og deltidsjobber som trenere og miljøarbeidere til ungdom som har fullført lederprogrammet. Flere idrettslag bør få delta i utviklingsprogrammet Nabolagsklubb. Byrådet foreslår derfor å forsterke programmet med mer ressurser for å styrke programmets innhold og utvide det til flere idrettslag.

3. Budsjett 2022

I byrådets tilleggsinnstilling til budsjett 2022 ble OIK tildelt et engangs tilskudd til arbeid med nabolagsklubber beskrevet slik:

Oslo idrettskrets arbeider for ulike tiltak i idrettslagene som fremmer inkludering og økt deltakelse i lokalmiljøene. Ett av disse tiltakene er Nabolagsklubber, som er et utviklingsprogram og en sertifiseringsordning som skal motivere idrettslag til å ta inkludering på alvor og til å bli en kjernevirksomhet i sitt lokalmiljø. Midlene skal sørge for utviklingstiltak blant klubbene for å redusere barrierene for deltakelse.

4. Budsjett 2023 og 2024

Nabolagsklubb ble etablert som egen budsjettpost første gang i 2023 gjennom følgende beskrivelse i budsjettdokumentet som lå til grunn for bystyrets vedtak:

Nabolagsklubber

Det er satt av 10 mill. årlig til et samarbeid med Oslo idrettskrets om nabolagsklubber. Midlene skal gi flere muligheten til å delta i den organiserte idretten.

Tilskudd til Oslo idrettskrets

Oslo idrettskrets arbeider for ulike tiltak i idrettslagene som fremmer inkludering og økt deltakelse i lokalmiljøene. Det ble i revidert budsjett for 2021 bevilget 4 mill. til nabolagsklubber gjennom tilskudd til Oslo idrettskrets. F.o.m. 2023 er det bevilget 10 mill. til samme formål. Se "vedtatt økonomiplan, justering for spesifiserte rammeendringer".

(Merk: angivelsen av 4 mill på revidert budsjett i 2021 er feil. Disse ble gitt på budsjett 2022)

Byrådets føringer for bruk av midler øremerket nabolagsklubb er gitt av byrådets tilsagnsbrev:

Byrådets sak nr.: 11/23 - Budsjett 2023

Målet med Nabolagsklubber er å løfte inkluderingsarbeidet i Oslo idretten ved å hindre barrierer for deltakelse og sikre at alle barn og unge i Oslo kommune får et godt idrettstilbud. Hovedstrategien for å nå dette målet er å utvide og videreutvikle utviklingsprogrammet Nabolagsklubber. Programmet skal gi kraft og ressurser til idrettslag som tar en tydelig posisjon for barn og unges oppvekstvilkår, som et verktøy for å nå idrettens målsetting om idrettsglede for alle og kommunens målsetning om at Oslo skal være godt tilrettelagt for idrett, spesielt for barn og unge. Oslo kommune og Oslo Idrettskrets skal inngå en overordnet langsiktig avtale for Nabolagsklubber.

For tilskuddet i 2023 gjelder følgende:

- I løpet av 2023 skal det utarbeides konkrete føringer for hva som er akseptabelt kostnadsnivå for en Nabolagsklubb.*
- Det skal settes opp en plan med konkrete tiltak for de neste fire årene.*
- Det skal utarbeides konkrete mål og evt. delmål for Nabolagsklubber for å måle effekten av arbeidet.*
- Det skal utarbeides konkrete rapporteringskriterier/indikatorer for kunne vurdere måloppnåelse for Nabolagsklubber*
- Det skal tydelig fremgå at Nabolagsklubber er støttet av Oslo kommune*

Byrådets sak nr.: 20/24 - Budsjett 2024

Målet med kommunens tilskudd til Nabolagsklubber er å løfte inkluderingsarbeidet i Oslo idretten, ved å fjerne barrierer for deltakelse og sikre at alle barn og unge i Oslo kommune får et godt idrettstilbud. Tilskuddet skal bidra til å styrke idrettslag som tar en tydelig posisjon for barn og unges oppvekstvilkår, som et verktøy for å nå idrettens målsetting om idrettsglede for alle og kommunens målsetting om at Oslo skal være godt tilrettelagt for idrett, spesielt for barn og unge.

Føringer for tilskuddet i 2024:

- *Oslo kommune og Oslo Idrettskrets skal inngå en overordnet langsiktig avtale for arbeidet med Nabolagsklubber.*
- *Oslo Idrettskrets skal utarbeide en plan med konkrete tiltak for de neste fire årene.*
- *Oslo Idrettskrets skal utarbeide konkrete mål for å kunne måle effekten av arbeidet.*
- *Oslo Idrettskrets skal sammen med Bymiljøetaten utarbeide konkrete rapporteringskriterier for kunne vurdere Nabolagsklubbers måloppnåelse.*
- *Oslo Idrettskrets skal kvartalsvis, samt i den årlige rapporteringen, rapportere til Bymiljøetaten på tiltak og måloppnåelse.*
- *Det skal tydelig fremgå at Nabolagsklubber er støttet av Oslo kommune*

OIKs rapportering til kommunen

OIK oversender årlig en omfattende rapport til Oslo kommune v/Bymiljøetaten som redegjør for bruken av kommunale midler, og våre overføringer fra år til år. Dette i tillegg til revidert og godkjent regnskap. Vår rapportering til kommunen har fulgt samme mal i mange år, og Bymiljøetatens godkjenning av det rapporterte ligger til grunn for at bystyrets budsjettvedtak kommer til utbetaling.

Vedr rapportering av bruk og overføring av midler gitt til nabolagsklubber fremkommer det av de årlige rapporter. Her gjengis rapportering for tilskudd gitt i hhv 2021, 2023 og 2024.

Rapport til Oslo kommune for 2021

I vår rapport til kommunen av 29.april 2022 melder vi fra om at de 15 mill kronene vi fikk til nabolagsklubber på revidert budsjett i 2021 ikke kom til anvendelse, men ble overført til 2022:

Nabolagsklubb er et program for å styrke fleridrettslag til å ta et utvidet samfunnsansvar. Nabolagsklubbene skal være nært knyttet opp mot sitt nærmiljø. De skal ha ekstra fokus på deltagelse for alle.

Tiltaket hadde sitt 2. driftsår i 2021. Det har vært utfordrende med situasjonen rundt Corona og restriksjonene som har vært gjeldende i Oslo. Mange av idrettslagene i tiltaket tok del i mange av OIKs ulike tilskuddsordninger og gjennomførte aktivitet i skolenes ferier og fridager i den grad dette har vært mulig. Av de 25 nabolagsklubbene, var det 20 som hadde aktivitet i skolenes ferier.

Idrettslagene Sterling og Klemetsrud IL har fått finansiert daglig leder i to år. Dette har vært viktige tiltak for å ruste disse to idrettslagene til å kunne posisjonere seg i nærmiljøet og gi dem rom for å utvikle seg videre.

Ungdomssatsning har mange av nabolagsklubbene gitt seg i kast med. Ungdomsnettverket til Oslo Idrettskrets har aktivt jobbet med disse idrettslagene for å sette idrettslaget i stand til å benytte seg av ressursene som ungdommer utgjør. Flere av idrettslagene har jobbet med å utvikle unge ledere.

Samarbeid med bydelen er et annet viktig virkemiddel for å nå målene med nabolagsklubb. Flere har utviklet dette samarbeidet med tanke på å fange opp flere unge som burde ha vært aktive i idrettslaget.

13 av 25 nabolagsklubber har nå et paraiddrettstilbud, det er en økning på seks siden aktuelle idrettslag ble nabolagsklubber. Kompetansehevende tiltak og informasjonsarbeid har stått sentralt i dette arbeidet.

Nabolagsklubb finansieres av lokale aktivitetsmidler (statlige midler til aktivitet for barn og unge) og tilskudd fra Oslo kommune. Tildeling til nabolagsklubb fra Oslo kommune kom i revidert budsjett. Det vil si etter at alle planer for 2021 var lagt. Midlene har derfor ikke blitt benyttet i 2021, men overført til 2022.

Rapport til Oslo kommune for 2023

Hvilke midler som overføres fra år til år fremkommer svært tydelig av våre regnskap og vår årlige rapportering til Oslo kommune. For 2023 redegjorde som følger vedr våre ubenyttede midler, og overføring til 2024:

Ubenyttede midler i 2023 er øremerkede til formålet i OIKs regnskap og er overført til 2024 for benyttelse til det øremerkede formålet. Grunnet en krevende likvid situasjon i starten av året blir midlene midlertidig benyttet til drift av OIKs virksomhet. Denne situasjonen og praksisen har vært lik de senere årene. Dette skyldes at OIKs frie egenkapital er blitt benyttet til Campus Ekeberg og de krav som kommunen har stilt i dette prosjektet. De øremerkede midlene som omtales i denne rapporten tilbakeføres til formålet så snart den likvide situasjonen bedres ved utbetaling av det kommunale bidraget for inneværende år.

Rapport til Oslo kommune for 2024

Tilnærmet likelydende rapportering ble gitt i år vedr bruk av kommunale midler i 2024:

Ubenyttede midler i 2024 er øremerkede til formålet i OIKs regnskap og er overført til 2025 for benyttelse til det øremerkede formålet. Også i år er det overført betydelige midler avsatt til nabolagsklubber. Den økonomiske støtten til nabolagsklubber har imidlertid vært vesentlig større enn rammen av de kommunale midlene til nabolagsklubber. OIK tildelte nabolagsklubbene kr 31,2 mill. i statlige midler gjennom en ekstraordning fra Kulturdepartementet. Det gjorde det lite hensiktsmessig å tildele ytterligere midler i 2024.

Samtidig har OIK fortsatt begrensninger i likviditet på starten av året, slik situasjonen og praksisen har vært de senere årene. Dette skyldes at OIKs frie egenkapital er blitt benyttet til Campus Ekeberg og de krav som kommunen har stilt i dette prosjektet. OIK er i prosess med kommunen for å avklare det erstatningskrav OIK har fremmet til kommunen etter byrådets endring av premissene for utviklingen på Ekeberg.

De øremerkede midlene som omtales i denne rapporten tilbakeføres til formålet så snart den likvide situasjonen bedres ved utbetaling av det kommunale bidraget for inneværende år.

Oppsummering

OIK mener at kommunale midler gitt til nabolagsklubber er forvaltet på en fornuftig og hensiktsmessig måte til det beste for nabolagsklubbene og byen vår, i samsvar med bystyrets intensjoner og politiske føringer.

Midlene til Nabolagsklubb er primært gitt til idrettskretsens eget arbeid, og har aldri vært ment å være noen tilskuddsordning til idrettslagene. Derfor har det heller aldri vært noe mål å bruke opp disse midlene innenfor gitt budsjettår. Vi mener den mest forsvarlige forvaltning av disse midlene har vært den gradvise skalering av eget ressurspådrag slik vi har praktisert. Vår praksis med overføring av midler fra år til år er veletablert, og vi er uforstående til at dette nå problematiseres. Vi har budsjettet med økt innsats de nærmeste 2-3 årene, uten å måtte be om ytterligere støtte fra kommunen.

Oslo, 10.juni 2025

Oslo Idrettskrets